www.kurdistannet.org
03/03/2003 23:26

ئاگری سۆری جەنگ و هەرزانفرۆشی کورد

جەمال نەبەز - ئەڵمانیا

ئاگری سۆری جەنگ وا لەبەر دەرگەی کوردستان بڵێسەی دێو، جیهان بووە بەدوو بەشەوە: بەشێکی "بەرەی جەنگی دژ بە سەددام" بەسەرکردەیەتیی ئەمریکاو بەریتانیاو، بەشێکیشی گوایە "بەرەی ئاشتی" بەسەرکردەیەتیی فەڕەنساو ئەڵمانیاو رووسیاو چین. بەرەی گوایە "ئاشتی" دەڵێن: "ئەمریکا مەبەستی لەم جەنگە نارەواو دەستگرتنە بەسەر نەوتی عێراقدا". بەڵام کورتە سەرنجدانێکی رابوردوو و ئێستەی دەوڵەتانی فەڕەنساو ئەڵمانیاو رووسیاو چین“ بەسە بۆ ئەوەی باوەڕ بەوە بهێنین کە ئەم رژێمانەی ئەوڕۆ خۆیانکردووە بە "کۆتری ئاشتی"“ هەر ئەو رژێمە هەڵمەتە کاسەو بێڕەوشت و چاوچنۆکانەن“ کە بۆ پاراستنی بەرژەوەندیی ئابووریی خۆیان“ ساڵانی ساڵ سەددام و رژێمە تێرۆریستەکەیان بەهەموو جۆرە چەکێکی قڕکەر پڕ چەك کردووەو، چاویان لەوە پۆشیوە کە رژێمی سەددام، بە بەر چاوی هەمووانەوە“ ئەنفالی لەکورد کردووەو، هەڵەبجەو سەردەشت و بادینان و زەردیئاوا (قەراخ) ی کیمیابارانکردووەو، نیو ملیۆن کوردو، یەك ملیۆن عێراقیو ئێرانیو کوێتیی کوشتووەو، ملیۆنێك کوردو دوو ملیۆن عێراقی دەربەدەر کردووەو، چوار هەزار گوندی کوردستانی لەگەڵ زەوی تەختکردووەو، هەر کەسێکیش کەمە رەخنەیەکی لێگرتبێ، یان زمانی بڕیوە، یان گوێی بڕیوە، یان چاوی هەڵکوڵیوە، یان دەستدرێژیکردووەتە سەر نامووسی خۆیو کەسوکاری، یان بەجۆرێك لەنێوی بردووە. بەڵام ئەوڕۆکە ئەمریکا هاتووەتە سەر ئەوەی کە لەمانی سەددام و رژێمەکەیدا مەترسییەکی گەورە بۆ خۆیان دەبینن و، ئەم هەڵوێستەشیان لەهێندێك رووەوە لەگەڵ بەرژەوەندیی کوردو خەڵکی عێراق یەکدەگرن، ئەوەتە دەوڵەتانی بازرگانیکەر لەگەڵ سەددام، کەوتوونەتە باسی "ئاشتیو ئاشتیخوازی"!و "گوێڕایەلیی" بڕیاری "کۆمەڵی نەتەوە یەکگرتووەکان" -ببوورن- دەوڵەتە یەکگرتووەکان“ وەك ئەوەی سەددام لەماوەی یانزە ساڵدا (١٧) بڕیاری دەوڵەوتە یەکگرتووەکانی ژێر پێ نەخستبێ! سەیر ئەوەیە، وەزیرەکانی فەڕەنساو ئەڵمانیا دەفەرموون کە "مافی گۆڕینی رژێمی عێراق بەدەستی ئەمریکا نییە، بەڵکو بەدەستی گەلی عێراق خۆیەتی". بەڕاستی فەڕەنساییەك و ئەڵمانییەك، دەبێ زۆر روویان قایم بێ“ کە لەم قسەیە شەرمنەیانگرێ، ئەگەنا گەلی ئەڵمانیا نەبوو کە رژێمی هیتلەری رووخاندو، گەلی فەڕەنساش نەبوو کە لەشکری هیتلەری لەفەڕەنسا دەرکرد، بەڵکو لەشکری ئەمریکاو بەریتانیاو هەڤاڵبەندەکانیان بوون کە رژێمی ئەڵمانیای نازییان رووخاندو سەربەستییان بەگەلانی ئەڵمانیاو فەڕەنسا بەخشی، کە ئەوەتە ئەوڕۆ پاداشی ئەو کارە وەردەگرنەوە.

خۆش ئەوەیە، ئەوڕۆ هەردوو بەرەکە، دەستیانکردووە بەجنێودانبەیەك. وەزیری بەرگریی ئەمریکا رۆنالد رامسفیلد بەرامبەر هەڵوێستی فەرەنساو ئەڵمانیا گوتی: ئەم دووانە "نوێنەری ئەورووپای کۆنن، نەك ئەورووپای نوێ". لەوەرامی ئەمەدا خانمە وەزیری دەوروبەر، لەکابینی شیراکدا گوتی: "ئەز خەڵکی ئەو شارەم کە جەنەراڵ کامیرۆن تێیدا لەدایکبووە. ئەز هەر قسەکەی وی دووبارە دەکەمەوە". ئەم جەنەراڵ کامیرۆنە سەرکردەیەکی سوپایی بوو لەشکرەکەی ناپلیۆن لەشەڕی واتەرلوودا. کە فەرمان هاتووە بۆی“ خۆیو تیپەکەی بدا بەدەستەوە، تەنێ یەك وشەی دەربڕیوەو گوتوویەتی: "گوو"! خۆزگە خانمی وەزیری شیراك“ ئەو قسە نەستەقەی کوردی بزانیبایە، کە دەڵێت“ "مەلێك هەیە هەردوو چاوی کوێرەو قاچێکیشی شەلەو ساڵی جارێکیش دەخوێنێو کە خوێندی“ دەبێژی: "گوو"!".

www.kurdistannet.org
03/03/2003 23:26

بێجگه لەمەش، ڕۆژ لەدوای ڕۆژ، وەك ئەوەی بووبێتە "مۆدە"، لەهەموو جیهاندا خەڵك، بەزۆری ئەوانەی خۆیان بە چەپی دەزانن و، بەیادی ئەو سەردەمەی کە "چەپییەکان" چەپڵەیان بۆ "ئاشتیخوازی"ی ڕژێمی سوڤێت و "چینی گەلێر" لێدەدا، بەهەزاران و هەزاران دێنە سەر جادەو داوای "ئاشتی" دەکەن، گوایە بۆ پاراستنی "گەلی عێراق"و "منداڵانی عێراق" وەك ئەوەی گەلی عێراق هاواریکردبێتە ئەم "ئاشتیخوازانە" بۆ ئەوەی سەددامی "سەرکردەی تەنگانە"و "پاڵەوانی" شەڕی "أم المعارك"و "ئازادیخوازو دیمۆکرات"" لەدەست "جەنگخوازان" بپارێزن بۆی.

ئەرێ. . ئەمە باری ئەوڕۆی خەڵکی ئەم جیهانەیە کە زۆربەی هەرە زۆریان دوورن لەجەنگەوە. بەڵام زۆر بەداخەوە، هەڵوێستی سیاسەتبازانی کورد کە ئاگری جەنگەکە بەمزووانە لەوڵاتەکەیاندا هەڵدەگیرسێ، لەحیزبحزبێنەو، چاوەڕوانیی بێ بەرو، و دڵخۆشیخۆدانەوەی ناشیانەو، خەیاڵپلاوی، ناچێ بەولاوە، لەکاتێکدا کە داگیرکەرانی کوردستان، دەمێکە خۆیان تەیار کردووە بۆ ئەوەی ئەگەر ئەمریکا دەستی لە سەددام وەشاند، نەك کورد هیچی دەستنکەوێ‌و بەس" بەڵکو ئەو سەربەستییە کەمەش کە بەسایی هەلومەرجێکی نێو نەتەوەیی‌و ڕێککەوتەوە، لە "هەرێمی نەفرین"دا دەستیکەوتووە" ئەوەشی لەدەستبچێ.

ئا لەم بارودۆخە ناسکەدا ژمارەیەك لە ڕۆشنبیرانی دڵسۆزی کورد کەوتوونەتە خۆیان بۆ بیروڕا گۆڕینەوەو، وتوویژ" بۆ هێنانە کایەی هەڵوێستێکی کوردانەی سەربەخۆ لەبارەی جەنگ و دواڕۆژی کوردو عێراقەوە. نموویەك بۆ ئەمە، ئەو سەمینارە بوو کە "کۆمەڵەی کوردەکانی دەرەوەی وڵات لەئەڵمانیا" لەشاری کوێلن لەڕۆژی ٢٠٠٣/١/١٥دا بەو مەبەستە سازیکردبوو بۆ من و، هەموو لایەنێکیشی بێ جیاوازی بانگێشت کردبوو. بەڵام حیزبەکان" خودێ لەگوناهیان ببوورێ، وەك خووڕەوشتی هەمیشەییبیان" کە هەرچی خۆیان نەیانکردبێ، لەدژی دەوەستن، سەمینارەکەیان بۆیکۆت (ÉÚØÇÞ) کردبوو و" تەنانەت یەکێك لە بەرپرسیارەکانی یەکێك لەو حیزبانە بەتەلەفۆن هەڕەشەیەکی تاوانبارانەی لەڕێکخەری سەمینارەکە کردبوو" ئەوجا بۆ ئەوەی ئەندامەکانیان لە بەشداریکردنی سەمینار بێبەشبکەن، لەو ڕۆژو کاتەدا" کۆبوونەوەیەکی حیزبییان دانابوو، وەك ئەوەی ڕۆژو کات بڕابێ. ئەمە لەکاتێکدا کە" مانگێك لەوە پێش دەیانزانی، لەو ڕۆژەو کاتەدا، ئەو سەمینارە دەبەسترێ. سەرەڕای ئەم هەموو بەربەرەکانی‌و هەڕەشەو گوڕەشەی بەعسی وێنانەیەش، سەت کوردی ڕۆشنبیر بەشدارییانکردو، سەمینارەکە نێزیکەی چوار دەمژمێر درێژەیکێشاو هەموو ئەوانەی ویستیان بیروڕای خۆیاندەربڕن" بەوپەڕی سەربەستییەوە دەریانبڕی‌و کۆبوونەوەکە بەسەرکەوتوویی‌و خستنەرووی چەند پێشنیازێك کۆتاییهات (ڕاگەیاندنی "کۆمەڵەی کوردەکانی دەرەوەی وڵات" لەلاپەڕە "٢"ی ئەم ژمارەیەدا بەرچاو دەکەوێ) .

کۆبوونەوە جەماوەرییەکەی کوێلن دەریخست کە ڕۆشنبیرانی کورد ئاشتیی نەتەوەیی‌و ڕزگاریی کوردستانیان دەوێ‌و، نەحلەت لەهەموو جۆرە حیزبحزبێنەو خۆسەپاندنی بەزۆرو، دووبەرەکی‌و ناکۆکینانەوەیەك دەکەن لەنێو ڕیزەکانی نەتەوەی کورددداو، داوا لەکاربەدەستانی حیزبەکان دەکەن، کە واز لەوتوویژی نهێنی‌و شاراوە لەگەڵ داگیرکەراندا بهێنن و هەر وتوویژێك دەکەن، با بێکەموکورتی بڵاویبکەنەوەو، لەکاروباری چارەنووسسازدا دەستبەجێ بگەڕێنەوە بۆ بیروڕای گەل و، بەبێ گشتپرسییەکی ئازادانە" هیچ جۆرە بڕیارێك نەدەن" چۆنکە ئەگەر وانەبێ" بڕیارەکەیان ڕەوایەتی (شرعیەت) ی نابێ، بەتایبەتی" لەم ڕۆژەدا" کە کوردستان لەبەردەم جەنگێکی هۆبەهۆدایە، پێویستە بەوپەڕی هۆشیاری‌و سەربەستییەوە" دیبلۆماسێتییەکی ژیرانە بگرنە بەرو، ئەو زیانەی کە کەوتووەو دەکەوێ بەهۆی ڕژێمی سەددام و جەنگەوە" ڕەپوڕاست بخەنە بەردەست

کاربەدەستانی ئەمەریکاو بەریتانیاو، بەهیچ جۆرێك رازینەبن بەهاتنی لەشکری ترك بۆ باشووری کوردستان. شایانی باسە، کە شتێکی جوان نییە بۆ سەرکردەیەکی کوردی وەك برای بەڕێز مام جەلال، کە ببێژێ "لەشکری ترك هاوپەیمانمانەو، بەرازیبوونی ئێمە نەبێ نایەتە کوردستانەوە"" چۆنکە مام جەلال خۆشی باش دەزانێ کە لەشکری ترك هاوپەیمان و هەڤاڵبەندی کورد نەبوون و نین و، پرسیش بەو ناکەن، ئەگەر بیانەوێ بێنە کوردستانەوە، با ئەو و برادەرە حیزبیەکانیشی، گەلێك جۆرە "تنازلات"یان بۆ رژێمی ترك و "بەرەی ترکمانی"ی دەسکەلای دەستی رژێمی ترك کردبێ و بیکەن.

کاربەدەستانی دوو حیزبە دەسەڵاتدارەکە، کە هەر خۆیان بەنوێنەری کورد دەزانن و، حەپولکی کەس نادەن، پێویستە لەئەمریکا بگەیەنن کە هاتنی لەشکری ترك بۆ باشووری کوردستان بەهیچ جۆرێك بەدڵی کورد نییەو، بەهیچ جۆرێکیش خزمەتی ئامانجەکانی ئەمریکا ناکات. بەڵکو کێشەیەکی گەورە دەنێتەوە بۆ ئەمریکاو ترك و ئەو کاربەدەستە کوردانەی رێدەدەن بەوە" چۆنکە هاتنی لەشکری ترك بۆ باشوور، مانای ئاژاوەنانەوەیە لەنێوچەکەدا، ئاژاوەیەك کە بەهیچ لایەك بەرینەگیرێ. باشووری کوردستان قوبرس نییە. نیوەی لەشکرەکەی ترك کوردن و، لەرۆژایەکی وادا" هەموو دوژمنانی دێرین و نوێی ترك دێنەوە سەر گۆڕەپان و، ئەمەش بەهیچ جۆرێك لەبەرژەوەندیی ئەمریکاو بەریتانیا نییە کە جەنگ و بەیەکداداں چەند ساڵێك درێژە بکێشێ. پێویستە هەر لەوڕۆوە لەئەمریکا بگەیەندرێ کە کورد نایانەوێ نەورۆزی ٢٠٠٣یان ببێتە نەورۆزەکەی ١٩٤٧و نەورۆزەکەی ١٩٧٥ یا ن.

موخابن" کورد دیپلۆماسێتیەکی ناحیزبی زیندووی چالاکی نییە. ئەگەر ئەوەی هەبوایە، دەمێك بوو گەلێك دەسکەوتی لەئەمریکا، بەتایبەتی لەم رۆژە تەنگانیەدا" وەدەستهێنا بوو. دەوڵەتی ترك، کە گوایە "هەڤاڵبەند"ی ئەمریکایە، ئەمە پەنجا ساڵە پارەو چەك و یارمەتییەکی فراوانی هەمەجۆرەی لەئەمریکا وەرگرتووە، مانی بەپێوە" بەسایی ئەمریکاوەیە. کەچی دەوڵەتی ترك ئەم هەموو پەلپە دەگرێ بۆ ئەوەی رێ بەلەشکری ئەمریکا نەدا" بەسنووری دەوڵەتەکەیدا تێپەڕێ. دەزگەکانی راگەیاندنی گشتی لەهەموو جیهاندا باس لەناکۆکیی ئەمریکاو دەوڵەتی ترك دەکەن، بەهۆی داخوازییە قورسەکانی ترکەوە لەئەمریکا، بەڵام باسی کورد لەکوولەکەی تەڕیشدا نییە، چۆنکە سیاسەتکارانی هەرزانفرۆشی کورد" هیچ داخوازییەکی بنچینەییان نییە. خۆ ئەگەر بیشیانبێ" ئەوا لەدزەخونجێنەو بەڵێنی دەمی بەولاوە" شتێکی دیکەیان دەستگیر نەبووە. هەرچی رژێمی ترکە، ئەوا داوای بەڵگە بەنووسین و واژو (ئیمزا) و بڕیاری کۆنگرێسی ئەمریکا دەکا، بۆ مسۆگەر کردنی ئەوەی کورد هیچ مافێکی پێنەبڕێ. دەنگوباسەکانی ئەم دواییە ئەوە دەگەیەنن کە ئەمریکا لەگەڵ رژێمی ترك رێککەوتووە لەسەر ئەوەی لەشکری ترك بەسەربەخۆیی بچێتە باشووری کوردستانەوە. هەروەها لەسەر ئەوە رێککەوتوون کە عێراق نەبێتە وڵاتێکی فێدەراڵیو، لەسەر ئەوەش رێککەوتون کە کورد مووسڵ و کەرکوکیان بەدەستەوە نەبێ. تەنێ ئەوە ماوە کە "بەرەی ترکمانی" –کە یەکێك لەسەرکردەکانی لەم رۆژانەدا، بەتۆمەتی تیرۆریستی لەهەولێر گیراوە– بخرێتە دەستەی بەڕێوەبەرێتیی عێراقی دوارۆژەوە، بەمەرجێك هەر کاتێك ترکمانەکان دڵیان شکێنرا، ئەوا لەشکری ترك بتوانێ بێتە مەیدانی کارەوە" بەڵام کاربەدەستانی کورد دەمیان هەڵناپچڕێو یەکجار ببێژن: "هەی لەبەر دەوڵەتی ترك مرم، مافی ترکمان بەسەرچاو، بەڵام ئەی مافی بیست ملیۆن کوردی ژێر دەستەی ئێوە؟".

ئەز نازانم" سەرکردەکانی یەکێتی کە هۆیەکی سەرەکیی بوون" بۆ هێنانە پێشەوەی تۆرانییەکان لەباشووری کوردستاندا، لەم بارەیەوە چ دەفەرموون؟ ئاشکرایە هەموو چەند خولەکێکی ماوە بۆ نیوەشەوو، جەماوەری

www.kurdistannet.org

www.kurdistannet.org
03/03/2003 23:26
بێکەس و بێپشتوپەنای کورد، پەژارەی چارەنووسی خۆیەتی" خۆ ئەگەر ئەمجارە ریسەکەی بکرێتەوە بەموو، ئەوا دڵنیاین کە کورد جارێکی دی رێی ئەزموونی حیزبحزبێنەو شەرە میلیشا ناداتەوە، پاش ئەوەی یانزە ساڵی رەبەق بەتەمای ئەنجامێکی گەش" چاوی لەهەموو تاوان و براکوژیو دەرفەت لە دەستدان و خراپەکارییەك پۆشی.

بەرلین ٢٠٠٣/٢/٢٢